

Mirosław Bałka w OP ENHEIM – otwarcie nowej instytucji kultury we Wrocławiu

[informacja prasowa, Wrocław, 10.09.2018 r.]

Wystawą 1/1/1/1/1, która jest wynikiem współpracy jednej z najbardziej utytułowanych polskich kuratorek sztuki Andy Rottenberg i znakomitego twórcy Mirosława Bałki, zainaugurowany zostanie program artystyczny OP ENHEIM, nowej instytucji kultury zlokalizowanej w sercu Wrocławia, w zabytkowej kamienicy przy placu Solnym. 19 października odbędzie się wernisaż wystawy, a dzień później spotkanie autorskie, wykład kulturoznawcy Piotra J. Fereńskiego oraz koncert w wykonaniu Jasmine Guffond.

Open heim, czyli dom otwarty... dla kultury

OP ENHEIM to nowa przestrzeń dla kultury we Wrocławiu, która obejmuje galerię sztuki na pierwszym piętrze historycznej kamienicy oraz Salon Herz – przepiękne poddasze z tarasem i widokiem na dachy budynków Starego Miasta – miejsce spotkań, rozmów i intymnych koncertów. – Fundacja stawia sobie za cel wspieranie sztuki współczesnej poprzez rozwój sieci współpracy z instytucjami we Wrocławiu, Berlinie i w innych krajach europejskich – zapowiada Kama Wróbel, dyrektor artystyczna. – Interesują nas projekty zaangażowane, nietuzinkowe, dające możliwość odważnego komentowania otaczającej nas rzeczywistości. OP ENHEIM jest miejscem żywo przypatrującym się dynamice postępujących zmian tożsamościowych, kulturowych i historycznych, o czym świadczy premierowa dla nas wystawa Mirosława Bałki, nawiązującą do dziejów dawnego Domu Oppenheimów i losów jego mieszkańców.

– Barokowa kamienica przy placu Solnym we Wrocławiu ma długą historię. Jej nowy rozdział zaczyna się na białych ścianach pustych dziś pokoiów reprezentacyjnego piętra, które zostały wytatuowane Żółtym gazem jarzącym się w kruchych rurkach neonów. Kompozycja Mirosława Bałki, otwierająca działalność galerii OP ENHEIM, ma bardzo szczególny charakter. Złożona jest z czterech neonów układających się w zapis słowa „ojczyzna” po polsku, po niemiecku, po hebrajsku i po łacinie. To samo pojęcie brzmi w każdym języku odmiennie, otrzymaliśmy więc tutaj odzwierciedlenie koncepcji jednego w wielości: z wyglądu są to cztery różne wyrazy, które znacząc to samo, znaczą co innego. Różne przecież mogło być myślenie o ojczyźnie kolejnych mieszkańców tej kamienicy. I różne odcienie tego pojęcia zawarte zostało w językach, którymi się posługiwali – czytamy w komentarzu Andy Rottenberg, kuratorki wystawy. Wernisaż odbędzie się 19 października o godz. 18:30.

Spotkania ze sztuką w Salonie Herz

W sobotę, 20 października, OP ENHEIM zaprasza na kameralne poddasze kamienicy, do Salonu Herz, gdzie odbędą się wydarzenia towarzyszące wystawie, w tym spotkanie autorskie z udziałem Mirosława Bałki i Andy Rottenberg oraz wykład kulturoznawcy Piotra Jakuba Fereńskiego, pt. „Państwo i miasto jako przestrzeń spotkań i podziałów – czyli o czym każe nam myśleć sztuka Mirosława Bałki”. Uczestnicy spotkania będą zastanawiać się, czy sztuka jest wystarczająco silna i doniosła, by przełamywać ciszę, niepamięć, obojętność, a wreszcie, czy środki wyrazu artystycznego mogą być narzędziem w walce

z różnego typu wykluczeniami czy represjami. Podsumowaniem refleksji wokół wystawy, a zarazem finałem inauguracji programowej OP ENHEIM, będzie koncert Jasmine Guffond. Rezydująca w Berlinie

artystka dźwiękowa i kompozytorka zaprezentuje specjalnie przygotowany projekt inspirowany wystawą Mirosława Bałki.

Historia kamienicy

Wyjątkowy budynek przy placu Solnym 4, stanowiący tło dla premierowej wystawy w OP ENHEIM, należy do nielicznych w obrębie wrocławskiego Starego Miasta, które bez uszkodzeń przetrwały bombardowania Wrocławia podczas oblężenia Festung Breslau. Jego historia sięga XIII wieku.

Od 1810 roku, gdy właścicielem kamienicy został bankier Heymann Oppenheim, była ona siedzibą banku oraz rezydencją rodzinną Oppenheimów. Później pełniła funkcję ważnego centrum życia wrocławskiej społeczności żydowskiej – przez ponad 40 lat na parterze kamienicy mieścił się słynny sklep obuwniczy rodziny Herz z międzynarodową sprzedażą wysyłkową (stąd obecna nazwa wielofunkcyjnej sali na poddaszu budynku). Okres wojny to także bolesny finał życia jej mieszkańców. Szansa na stworzenie nowej historii pojawiła się w 2013 roku, gdy „zielonym domem na Solnym” zaopiekowała się Fundacja OP ENHEIM. Rozpoczęto kilkuletni, niezwykle staranny proces renowacji.

Zielona fasada z lat 90-tych XX wieku, charakterystyczna i rozpoznawalna wśród mieszkańców Wrocławia, została przeprojektowana, zachowując swoją kolorystykę dopasowaną, poprzez porównanie z obiektami referencyjnymi, do barokowego stylu kamienicy. Świetnie zachowały się również, pochodzące z różnych epok, odrestaurowane fragmenty fresków na parterze oraz pierwszym i drugim piętrze. Polichromie można podziwiać na co dzień wewnątrz kamienicy, w restauracji Fuzja na Solnym. Przeprowadzona w latach 2013-2018 renowacja uznana została za jeden z lepszych przykładów tego typu działań i funkcjonuje jako wzór dobrych praktyk konserwatorskich.

Drugie życie Domu Oppenheimów

Wewnątrz historycznego Domu Oppenheimów, prócz przestrzeni zagospodarowanych przez Fundację, swoje biura mają partnerzy OP ENHEIM, tj. Krzyżowa Music, Europa Forum (Polsko-Niemieckie Koło Gospodarcze), Heinle, Wischer und Partner Architekci Sp. z o.o. oraz Deutsch-Polnische Stiftung Kulturpflege und Denkmalschutz (Niemiecko – Polska Fundacja Ochrony Zabytków Kultury).

W kamienicy znajduje się także mieszkanie dla artystów-rezydentów (których działania, wraz z prezentacjami prac z kolekcji Fundacji, wzbogacają będą program artystyczny OP ENHEIM) oraz wyjątkowe lokale gastronomiczne, czyli Fuzja na Solnym i Bema Café. Dzięki ich działalności oraz swojej aktywności kulturalnej i artystycznej Dom Oppenheimów zaczyna tętnić życiem jak za czasów swojej największej świetności.

Wstęp na wydarzenia towarzyszące wystawie jest bezpłatny. Liczba miejsc ograniczona.

Więcej: Openheim.org, fb.com/openheim, instagram.com/op_enheim